

**PILISI
PARKERDŐ ZRT.**
PARKERDŐ AZ EMBERÉRT

Állami Számvevőszék
Domokos László elnök

Budapest 4.
Pf.54.
1364

Visegrád, 2015. október 13.

Ügyiratszám: F/1-81/2015.

Ügyintéző: dr. Ilosvai/Liebhardt

Hiv. szám: V-0755-121/2015.

Tárgy: „Az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése – Pilisi Parkerdő Zrt” jelentéstervezetre – észrevétel tétele

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettem a hivatkozott számú, Budapesten, 2015.09.29-én kelt - 2015. október 01-én kézhez vett - tájékoztató levelét, valamint a megküldött jelentéstervezetet.

A jelentéstervezetben foglalt megállapításokat kollegáimmal áttekintettem, mely megállapítások némelyikére a jelen levelem mellékleteként megküldött észrevételeket kívánom tenni.

Kérem, hogy a Társaság észrevételeit áttekinteni, és az Állami Számvevőszék Jelentését – az észrevételek elfogadása esetén – pontosítani szíveskedjen!

Engedje meg, hogy megköszönjem az ellenőrzésben részt vett kollégái munkáját, mellyel hozzájárultak a Pilisi Parkerdő Zrt. jövőbeni megfelelőbb működésének elősegítéséhez!

Tisztelettel:

Zambó Péter
vezérigazgató

Kapja: Címzett tértivevénnyel, elsőbbséggel

ÉSZREVÉTELEK

a V-0755-120/2015. iktatószámú, V070607 vizsgálat-azonosító számú

Az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése – Pilisi Parkerdő Zrt.” című számvevőszéki jelentéstervezethez

I. Összegző megállapítások, következtetések, javaslatok

„A Társaság éves mérlegei nem a valós állapotot tükrözték, mert a vagyonezelt eszközöket a Számv. tv. előírása ellenére a mérlegeiben nem szerepeltette. A Társaság mérleg szerinti vagyona nem tartalmazta a vagyonezelésében levő állami erdők és azzal szerves egységet képező egyéb földterületek értékét, a Számv. tv.-ben foglaltak ellenére a vagyonezelésbe vett eszközöket mérleg szerinti megbontásban nem mutatták be a kiegészítő mellékletben.” (Jelentéstervezet 6. oldal)

Észrevétel: A Kincstári Vagyoni Igazgatósággal 1996. október 9. napján kötött Ideiglenes Vagyonezelési Szerződés (a továbbiakban: IVSZ) a vagyonezelésében levő állami erdők és azzal szerves egységet képező egyéb földterületek értékét nem tartalmazta. A Társaság a tulajdonosi joggyakorlónál lévő nyilvántartásbeli értékről a szerződéses jogviszony ideje alatt tájékoztatást nem kapott. Az erdőérték kiszámítására jelenleg több tudományos módszer létezik. Az értékelési módszerek kiválasztásánál a meghatározó szempont, hogy a vagyonezértékelés céljait a tulajdonos határozza meg, eltérő hangsúlyok esetén a módszertan is eltérhet. (Például a klímaváltozás erősödésével egyre hangsúlyosabb az erdők ökoszisztéma szolgáltatásainak értéke, amelyet általában eddig kevésbé vettek figyelembe.)

„A Társaság által a VSZ alapján kezelt vagyonezról vezetett nyilvántartás nem felelt meg a Vhr.-ben foglaltaknak, mert tételesen nem tartalmazta a vagyonezelt eszközök könyv szerinti bruttó és nettó értékét, valamint az értékben bekövetkezett egyéb változásokat. Ezért a vezetett nyilvántartás nem biztosította az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot. (...) A vagyonezelt eszközök forint értékének meghatározását a Társaság sem az MNV Zrt-nél sem az NFA-nál nem kezdeményezte annak érdekében, hogy eleget tegyen a Számv. tv. előírásainak. (Jelentéstervezet 6. oldal)

„A könyvvizsgáló a 2009-2013. évi beszámolókat hitelesítő záradékkal látta el, a 2010. évben a záradékot figyelemfelhívással, a 2012. évben a könyvvizsgálói jelentést nyilatkozattal egészítette ki. A könyvvizsgáló az ellenőrzött időszakban nem kifogásolta a beszámolóval kapcsolatosan az ÁSZ által feltárt hiányosságokat.” (Jelentéstervezet 8. oldal)

Észrevétel: A Számv. tv. 23.§-a rögzíti, hogy a vagyonezelésbe vett eszközöket eszközként kell kimutatni.

A Számv. tv. 165.§ (2) bekezdése tartalmazza azt a rendelkezést, hogy a számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat

általános alaki és tartalmi követelményeinek, és amelyet - hiba esetén - előírászerűen javítottak.”

A Vhr. 9.§ (9) a) pontja előírja, hogy a „vagyonkezelő a vagyonkezelésbe vett eszközöket a számvitelről szóló törvény előírásai szerint a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben a vagyonkezelési szerződésben rögzített értéken köteles állományba venni”.

A Pilisi Parkerdő Zrt a fentiekben rögzített jogszabályi előírások alapján mindaddig, ameddig nem rendelkezik olyan vagyonkezelési szerződéssel, mely a vagyonkezelésbe átadott eszközöket értékben tartalmazza, addig nem marasztalható el azért, mert mérlege nem tartalmazza értékben a vagyonkezelésre átvett eszközöket. Továbbá a Társaság betartja a jogszabályokban előírt azon követelményeket azzal, hogy a vagyonkezelési szerződése alapján nem mutatja ki a vagyonkezelt eszközöket értékben és nem mutat ki könyveiben olyan vagyonkezelt eszköz értéket, amelyet a vagyonkezelési szerződése nem tartalmaz, így éves beszámolóit a társaság vagyoni helyzetéről megbízható, valós képet adnak.

Az erdők számbavételénél figyelembe kell venni Számv. tv. azon előírását, amely szerint az erdők után értékcsökkenés nem számolható el. Abban az esetben, ha vagyonkezelt erdők értékelése, érték megállapítása megtörténik, a jelenlegi számviteli előírások szerint az erdő állománybavétele azt jelenti, hogy mindaddig, ameddig az adott terület erdőművelési ágba tartozik, annak könyvszerinti értéke, bruttó értéke nem változik. Nincs lehetőség az erdő értékfenntartó felújításának, selejtezésének, értékcsökkenésének elszámolására. Az esetleges számviteli törvény módosítás esetén egy nagyon átgondolt, részletekbe menő szakmai szabályozásra lesz szükség, ami tisztázza a felújítás, selejtezés, esetleges értékcsökkenés elszámolásának lehetőségét. Fontos lesz az erdőállomány változásának számviteli szempontból történő tartalmi meghatározása és az állományváltozások érték megállapítási módszerének is a meghatározása. Az erdő, mint állandó mozgásban lévő „eszköz” nem klasszikus tárgyi eszköz, így speciális ágazati szabályozásra indokolt. Jelenlegi előírások alapján minden erdő állomány-változás az első aktiválást, állományba vételt követően költségként kerül elszámolásra.

A vagyonkezelésre átvett erdővagyon értékmegőrzésének, a vagyongazdálkodásnak az „őre” az Erdészeti Hatóság. Az Erdészeti Hatóság felügyeli, hogy az erdőgazdálkodás jogszabályban előírt feladatait teljesíti-e a Társaság. Ezen feladat ellátását a könyvek a költségek, ráfordítások oldaláról tartalmazzák. A társaság ágazati eredmény kimutatásai, valamint a nyilvánosság számára megismerhető üzleti jelentései részletesen tartalmazzák a vagyonkezelt terület működtetéséből származó eredményeket is, azaz a jövedelmi helyzet valós bemutatását.

A magyarországi erdővagyon értékelését az erdészeti hatóság természetes alapon végzi el. Mivel a folyónövedék minden évben meghaladja a fakitermelést és a természetes fapusztulást (mortalitást), az erdőállományok élőfakészlete, azaz az erdővagyon folyamatosan növekszik.

(https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/erdeszeti_igazgatosag/kozerd_eku_adatok/adatok).

Ez természetesen az állami erdészeti társaságok által kezelt erdőkre is igaz.

„A Társaság nem rendelkezett a kezelt vagyronról vezetett nyilvántartás kiinduló adatait tartalmazó VSZ eredeti, hiteles a vagyonkezelt eszközök felsorolását tartalmazó 1-4. mellékleteivel. A

Társaság nem teljes körűen rendelkezett a kezelt vagyon tekintetében pontos és naprakész információval a tulajdonosi jogokat gyakorlóról, így a Társaság által vezetett nyilvántartás nem biztosította a Vhr.-ben foglalt, az adatszolgáltatás pontosságára vonatkozó követelményt.” (Jelentéstervezet 6. oldal)

Észrevétel: Az IVSZ mellékletei a felek által közösen megállapított, aláírt formában nem állnak a Társaság rendelkezésére, mivel tudomásunk szerint a mellékletek felek általi szignálására az IVSZ megkötésekor nem került sor. A Társaság által kezelt vagyontömeget (tételes ingatlanlistát) külön – a Tulajdonos által biztosított - vagyongazdálkodási (KVK Forrás) programban vették fel, melyben a kezelt vagyon változásairól rendszeresen jelentett a Társaság a tulajdonosi joggyakorló felé, emellett egyéb adategyeztetéseket is folytatott a kezelt vagyon tekintetében.

„A VSZ 3.3.2. pontjában foglaltak ellenére a felek a szerződést évente nem vizsgálták felül, a VSZ az ellenőrzött időszakban nem felelt meg a hatályos rendelkezéseknek, hatályon kívül helyezett jogszabályi hivatkozásokat tartalmazott, illetve nem tartalmazott minden szükséges előírást. A felek nem tettek eleget a Vhr. előírásainak sem, mert a Vhr. hatálybalépést követő hat hónapon belül nem kezdeményezték a Nemzeti Földalapba tartozó ingatlanokra vonatkozóan a VSZ megszüntetését és a jogszabályoknak megfelelő szerződés megkötését.” (Jelentéstervezet 7. oldal)

Észrevétel: A vizsgált időszakban a Társaság Alapító Okirata (Alapszabálya) az Alapító kizárólagos hatáskörébe tartozóként nevesítette az állami erdőterületek kezelésére vonatkozó vagyongazdálkodási szerződés megkötéséről, módosításáról szóló döntés meghozatalát. A vagyongazdálkodási szerződéssel kapcsolatos ügymenetet, tárgyalásokat az Alapító magához vonta.

Az MNV Zrt. 2009.november 04-i dátummal végleges vagyongazdálkodási szerződés tervezetet juttatott el a Társasághoz, melyre a Pilisi Parkerdő Zrt. írásbeli javaslatot tett.

A Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. 2010. márciusában Vagyongazdálkodási Szerződés Előkészítő Bizottság felállítását rendelte el, melybe az ÉSZAKERDŐ Zrt., a DALERD Zrt. és a Pilisi Parkerdő Zrt. delegálhatott 1-1 tagot.

AZ MFB Zrt-t a Társaság a vizsgált időszakban több alkalommal írásban tájékoztatta a „Tulajdonosi döntést igénylő kérdésekről”, köztük a vagyongazdálkodási szerződés megkötésének szükségességéről.

A Magyar Fejlesztési Bank Zrt. az egyeztetések folytatására szintén felállított egy munkacsoportot, melyben az Ipoly Erdő Zrt., a Gemenci Erdő és Vadgazdaság Zrt., a NEFAG Zrt. és a Pilisi Parkerdő Zrt. képviselője vett részt a Tulajdonos mellett.

A tagok delegálását követően az MFB Zrt. által felállított munkacsoportban 2014. júniusáig több ülésre került sor, melyekről emlékeztető is készült.

A vizsgált időszakban tehát folyamatosan napirenden volt a „végleges” vagyongazdálkodási szerződés” megkötése. Az e célból összehívott egyeztetéseken a Társaság megfelelő szinten képviseltette magát. A jelzett folyamat eredményeként született meg a Földművelésügyi Minisztérium Földvagyongazdálkodási Főosztály Fgf-296/4/2015. számú, 2015. július 16-án kelt levele és nyilatkozata a vagyongazdálkodási szerződés megkötésének támogatásáról.

A Társaság – egyedi bírósági ügyben – a kezelői jog – vagyonkezelői jog kérdésének tisztázása érdekében 2012. szeptember 25-én az Alkotmánybíróságnál alkotmányjogi panasz indítvány benyújtásával élt. Az Alkotmánybíróság a Pilisi Parkerdő Zrt. alkotmányjogi panasz indítványát IV-3456-11/2012. számú végzésével visszautasította.

„A Társaság által kezelt vagyonelemek többszöri változása ellenére a felek nem tartották be a Vhr.-ben előírt, a VSZ 60 napon belüli egységes szerkezetbe foglalására vonatkozó rendelkezést. A VSZ módosításokkal történő egységes szerkezetbe foglalását sem a Társaság, sem a tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt, illetve NFA nem kezdeményezte.” (Jelentéstervezet 7. oldal)

Észrevétel: A tulajdonosi joggyakorló mindenkori álláspontja az volt, hogy a „végleges” vagyonkezelési szerződés megkötésével rendezik az időközben felmerült, - vagyonkezelési jogviszonnyal kapcsolatos – kérdéseket, így az IVSZ szövegszerű módosítására nem került sor.

„A VSZ 3.3.2. pontjában foglaltak ellenére a vagyonkezelési díjat a felek évente nem vizsgálták felül, erről történő megállapodás megkötésére nem került sor.” (Jelentéstervezet 7. oldal)

Észrevétel: A vagyonkezelési díjról a számlát a mindenkori tulajdonosi joggyakorló állította ki. A Társaság 2012. június 22-én kelt PÜ-118-1/2012. számú levelében a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által a vagyonkezelési díjról 2009-2011. évekre megküldött számlákat visszaküldte. A kísérőlevélben jelezte a tulajdonosi joggyakorlónak, hogy a számlában nem szerepel a vagyonkezelői díj alapját képező hektár adat, valamint a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet tulajdonosi joggyakorlása alá eső terület nagyság. A Magyar Fejlesztési Bank Zrt. egyeztetett a vagyonkezelői díj tekintetében a tulajdonosi joggyakorló szervezetekkel.

„A Társaság az ellenőrzött időszakban az ágazati szabályokat nem teljes körűen tartotta be, a 2009-2013. években az Evt. szabályok megsértése, a fafaj összetétel kedvezőtlen változása, erdőtelepítés és erdőfelújítás határidőn túli befejezése miatt került sor bírság kiszabására. (Jelentéstervezet 8. oldal)

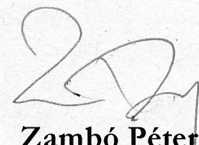
Észrevétel: Az erdőgazdálkodás során – hasonlóan más termelési folyamatokhoz – eltérések, nem megfelelőségek előfordulhatnak. Más termelési folyamat során is keletkezik nem megfelelő minőségű termék, amely sokszor egy mesterséges, zárt környezetben fordul elő (pl. gyártósor). Ennek okai lehet személyi, de pl. a szerszámok elhasználódása is. Az erdőgazdálkodást nem lehet a zárt termelőüzemi körülményekhez hasonlítani. Az ágazati előírások betartása némely területeken akár a klímaváltozás következtében is sérülhet. Véleményünk szerint ezen eltérések összes volumenhez viszonyított nagyságrendje különbözteti meg a gazdálkodás minőségét. Az erdőtelepítések és erdőfelújítások határidőn túli befejezése elsősorban a külső körülmények megváltozásának köszönhető. A Jelentéstervezet 3.3 fejezetének utolsó bekezdésében is nevesített, az elmúlt 5 évben megjelenített bírság összes volumene a kezelt terület nagyságrendjének és az elvégzett feladatok viszonylatában elhanyagolható. Az Evt. 41.§ (4) bekezdése alapján megjelenített korlátozások sem a hibás gyakorlatból,

hanem elsősorban „erdő állapotában korábban előre nem látható esemény” bekövetkezése kapcsán eredtek, ilyen például egy korábban nem észlelt védett természeti érték (fokozottan védett ragadozó madár, növény) megjelenése.

„A Társaság nem tett eleget az Avtv, 20.§ (8) bekezdése, illetve az Infotv. 30.§ (6) bekezdése szerinti, a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzat-készítési kötelezettségnek, a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzattal nem rendelkezett.” (Jelentéstervezet 11. oldal)

Észrevétel: A Transparency International által 2015 júniusában közzétett, *A magyar állami vállalatok átláthatósága és közzétételi gyakorlata* c. tanulmánya figyelembevételével a Pilisi Parkerdő Zrt. honlapján közzétette többek között a közérdekű adatok megismerésére irányuló igény előterjesztésének módját és az igények teljesítésére vonatkozó főbb szabályokat és a jogorvoslati lehetőségeket.

Visegrád, 2015. október 13.

Zambó Péter
vezérigazgató